

FIȘA DISCIPLINEI

Patrologie / Church Fathers / Patrológia

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie Romano-Catolică Didactică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano-Catolică Didactică / Roman Catholic Didactic Theology / Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Patrologie / Church Fathers / Patrológia	Codul disciplinei	RLM2103
2.2. Titularul activităților de curs	Dr. András Szabolcs		
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. András Szabolcs		
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2
		2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4, din care: 3.2. curs 2; 3.3. seminar/ laborator/ proiect 2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56, din care: 3.5. curs 28; 3.6 seminar/laborator 28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)	14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	16
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri	8
Tutoriat (consiliere profesională)	4
Examinări	2
Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele	0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	44
3.8. Total ore pe semestru	100
3.9. Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt.
4.2. de competențe	Nu sunt.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, computer și videoproiector; acces la internet și la platforma online utilizată pentru materiale și comunicare.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, computer și videoproiector; acces la bibliografie, texte patristice și magisteriale; platformă online pentru distribuirea textelor și a sarcinilor.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	C1. Expunerea teologiei romano-catolice și a principiilor etice fundamentale ale Bisericii Catolice în activitatea didactică. C1.2 Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale domeniului pentru cercetarea religiei și a implicațiilor sale sociale.
CP4	C4. Identificarea și analiza contextului religios și cultural în comunități, într-un C4.2 Abilitatea angajării într-un dialog deschis cu celelalte confesiuni și cu

	societatea.. C4.5 Abilitatea de a redacta lucrări științifice.
Competențe transversale	
CT1, CT3	C1. Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale. C1.1 Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Describe și clasifică ceremoniile, riturile și ritualurile creștine, în evoluția lor istorică și în situația actuală. Recunoaște și explică dedicarea spirituală a unei persoane sau a unui grup pentru căutarea unui scop mai înalt al vieții.	Asimilarea și aplicarea corectă a conceptelor fundamentale ale Patrologiei Utilizează textele liturgice, doctrinare și spirituale în interpretarea tradiției creștine.
CP4	Exersarea analizei critice a textelor bisericești, prin utilizarea metodei critique de surse și a principiilor hermeneutice	Transpunerea cunoștințelor patristice în practica didactică, pentru o predare eficientă și fundamentată a teologiei

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competențelor și a rezultatelor învățării la nivel de program de studii)

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul definește conceptele fundamentale ale patrologiei și patristicii: Părinții Bisericii, Tradiție, doctrină, canon, erezie, apologetică și hermeneutică patristică. 2. Studentul explică contextul istoric, cultural și doctrinar al literaturii creștine din primele secole. 3. Studentul descrie contribuția principalilor Părinți apostolici, apologeți, alexandrini, latini, capadocieni și bizantini târzii la dezvoltarea teologiei creștine. 4. Studentul prezintă rolul tradiției patristice în formularea doctrinei trinitare, hristologice, ecleziologice și mariologice.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul analizează critic texte patristice, utilizând metoda istorică, hermeneutică și teologică adecvată. 2. Studentul utilizează corect terminologia patristică în argumentarea orală și scrisă. 3. Studentul compară tradițiile patristice răsăritene și apusene, formulând observații academice echilibrate și ecumenice. 4. Studentul integrează resursele patristice în activități didactice, catehetice și pastorale.

8. Conținuturi

8.1 Curs

Curs	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere în Patrologie: definiție, obiect de studiu, metode de cercetare	Prezentare, dialog	Statutul disciplinei și terminologia de bază
2. Contextul istoric și cultural al scrierilor patristice: epoca apostolică și apologetică	Prezentare, analiză istorică	Biserica primară și lumea greco-romană
3. Părinții apostolici: Clement Romanul, Ignatie al Antiohiei, Policarp al Smirnei	Prezentare, analiză de text	Tradiție, episcopat, martiriu
4. Apologeții creștini: Iustin Martirul, Atenagora, Teofil al Antiohiei	Prezentare, dialog	Credință, rațiune și apărarea creștinismului
5. Irineu de Lyon și combaterea gnozei	Prezentare, analiză doctrinară	Regula credinței și continuitatea apostolică
6. Școala catehetică din Alexandria: Clement Alexandrinul și Origen	Prezentare, analiză de text	Exegeza alegorică și teologia Logosului
7. Școala teologică din Cartagina: Tertulian și Ciprian	Prezentare, dialog	Terminologie latină și ecleziologie

8. Eusebiu de Cezareea și începuturile istoriografiei bisericești	Prezentare, sinteză	Memorie, istorie și identitate creștină
9. Atanasie cel Mare și controversa ariană	Prezentare, analiză doctrinară	Niceea și hristologia Logosului
10. Părinții capadocieni: Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Grigore de Nyssa	Prezentare, analiză comparativă	Limbaj trinitar și teologie spirituală
11. Părinții latini: Ambrozie, Ieronim, Augustin	Prezentare, dialog	Scriptură, har, Biserică și teologie latină
12. Controversele hristologice din secolele V-VI: Chiril al Alexandriei și Calcedon	Prezentare, analiză de text	Hristologie și terminologie conciliară
13. Patristica târzie: Leon cel Mare, Grigore cel Mare, Maxim Mărturisitorul	Prezentare, sinteză	Tranziții spre teologia medievală
14. Ioan Damaschin și încheierea perioadei patristice	Prezentare, dialog, sinteză	Sinteză dogmatică și tradiție răsăriteană

Bibliografie curs

J.N.D. Kelly, Early Christian Doctrines, 1978; J.B. Lightfoot – J.R. Harmer, The Apostolic Fathers, 1989; Henry Bettenson, The Early Church Fathers, 1969; VANYÓ László, Bevezetés az ókeresztény kor dogmatörténetébe, Szent István Társulat, Budapest, 1998; Henry Chadwick, The Early Church, Penguin, 1993; Frances M. Young, From Nicaea to Chalcedon, 2010; Irenaeus of Lyon, Against Heresies; Athanasius of Alexandria, On the Incarnation; Augustine of Hippo, Confessions; Augustine of Hippo, The City of God; Philip Schaff (ed.), Nicene and Post-Nicene Fathers; Benedicta Ward (ed.), The Sayings of the Desert Fathers; Anthony Meredith, The Cappadocians, 1995; Richard A. Norris Jr., The Christological Controversy, 1980.

8.2 Seminar / laborator

Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere, tematica semestrului și metodologia analizei de text	Analiză de text, dialog	Organizarea activității
2. Clement Romanul și Ignatie al Antiohiei	Analiză de text, activități individuale și de grup	Părinții apostolici
3. Iustin Martirul și apologetica creștină	Analiză de text, dezbateri	Credință și rațiune
4. Irineu de Lyon: Tradiție, Scriptură și regula credinței	Analiză de text, activități de grup	Combaterea gnozei
5. Clement Alexandrinul și Origen	Analiză de text, dialog	Alexandria și exegeza
6. Tertulian și Ciprian	Analiză de text, activități de grup	Teologie latină timpurie
7. Atanasie cel Mare: Întroparea și Niceea	Analiză doctrinară, dezbateri	Hristologie și trinitologie
8. Vasile cel Mare: Despre Duhul Sfânt	Analiză de text	Pneumatologie patristică
9. Grigore de Nazianz: discursul teologic despre Treime	Analiză de text, dialog	Limbaj dogmatic
10. Grigore de Nyssa: teologie și viață spirituală	Analiză de text	Mistică și antropologie
11. Augustin: Confesiuni și De Trinitate	Analiză de text, dezbateri	Teologie latină
12. Chiril al Alexandriei și Calcedon	Analiză de text conciliar	Hristologie patristică
13. Maxim Mărturisitorul și teologia voințelor în Hristos	Analiză de text	Patristică târzie
14. Ioan Damaschin și sinteza patristică	Sinteză, dialog, evaluare formativă	Integrarea rezultatelor învățării

Bibliografie seminar

Textele patristice indicate în planul de activități: Clement Romanul, Ignatie al Antiohiei, Iustin Martirul, Irineu de Lyon, Clement Alexandrinul, Origen, Tertulian, Ciprian, Atanasie cel Mare, Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Grigore de Nyssa, Augustin, Chiril al Alexandriei, Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschin. Bibliografia de la curs se utilizează ca bibliografie de bază pentru seminar.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor fundamentale de patrologie; capacitatea de a plasa textele patristice în contextul istoric și doctrinar; utilizarea corectă a resurselor patristice, biblice și magisteriale; capacitatea de sinteză teologică.	Probă scrisă: test grilă, analiză de text și/sau eseu teologic. În cazul desfășurării online: probă orală sau probă pe platformă.	70%
9.5 Seminar/laborator	Participare activă la analiza textelor; pregătirea bibliografiei și a sarcinilor de seminar; capacitatea de interpretare teologică argumentată; implicare în activități individuale și de grup.	Evaluare pe parcurs: activitate seminarială, analiză de text, intervenții argumentate, eventuale teme/fișe de lectură.	30%
9.6 Standard minim de promovare: cunoașterea noțiunilor de bază ale patrologiei; capacitatea de a identifica principalele etape ale dezvoltării literaturii patristice și contribuția unor Părinți ai Bisericii; participare activă la cursuri și seminarii; implicare în analiza textelor; predarea la timp a lucrărilor/temelor în cazul absențelor; obținerea notei minime 5 la evaluarea finală.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

						Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă		
								
			X					
								Nu se aplică nici o etichetă
								

Data completării: 10. 04. 2026	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament:	Semnătura directorului de departament	